

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 03, 2012

Nummer 3, 2012

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2012:BV9435](#) 25-05-2012

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2012:BV9538](#) 25-05-2012

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2012:BV9961](#) 25-05-2012

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 22-03-2012

Ahrens/Duitsland, Kautsor/Duitsland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Hof van Justitie van de Europese Unie](#) 26-04-2012

S.C. & A.C./Health Service Executive

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Gerechtshof Den Haag](#) 29-05-2012

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 20-03-2012

C.A.S & C.S./Roemenië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 03-04-2012

Van der Heijden/Nederland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

S.C. & A.C./Health Service Executive

Erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing gesloten plaatsing op grond van de Brussel IIbis Verordening

Het Ierse recht kent geen wettelijke regeling op grond waarvan een jeugdige in gesloten jeugdzorg kan worden geplaatst. Op grond van een inherente bevoegdheid acht het Ierse Hooggerechtshof zich echter bevoegd om een machtiging te verstrekken tot plaatsing van een jeugdige voor een periode van korte duur in een gesloten instelling als de plaatsing het belang van het kind dient en een therapeutische onderbouwing heeft. Het Ierse Hooggerechtshof mag daartoe volgens het Ierse recht een machtiging tot plaatsing in een instelling in het buitenland verstrekken. Een dergelijke machtiging is uitsluitend mogelijk bij wijze van voorlopige voorziening en de rechtmatigheid van de plaatsing moet maandelijks opnieuw door de rechter worden onderzocht. In de onderhavige procedure heeft het Hooggerechtshof een machtiging verschaft tot plaatsing van S.C., een minderjarige met de Ierse nationaliteit en met een gewone verblijfplaats in Ierland, in een gesloten jeugdzorg instelling in Engeland. De Ierse rechter heeft zich ervan vergewist dat er in Ierland geen geschikte instelling is voor S.C. Bovendien is de plaatsing in Engeland wenselijk omdat de moeder van S.C. in Engeland woont. De Engelse International Child Abduction and Contact Unit heeft een brief naar de Ierse Centrale Autoriteit gestuurd waarin staat dat de Engelse autoriteit bereid is de jeugdige S.C. in gesloten jeugdzorg op te nemen. Het Ierse High Court legt een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie voor. Centraal staat de vraag of de beslissing van het Ierse High Court in aanmerking komt voor erkenning en tenuitvoerlegging op grond van de regels van de Brussel IIbis Verordening. De beslissing heeft namelijk betrekking op een beslissing tot vrijheidsbeneming. Heeft de Brussel IIbis Verordening daarop betrekking? Het is ook onzeker of de Engelse en Ierse Centrale Autoriteiten bevoegd waren in de zaak van S.C. actie te ondernemen. De bevoegdheid van de Engelse rechter in deze zaak is ook onduidelijk. En hoe dient een verlenging van de machtiging geregeld te worden en welke rechter is daartoe bevoegd? In afwachting van de beslissing van het HvJ over deze vragen - en gelet op de dringende behoefte van S.C. -, is de Engelse rechter verzocht om een machtiging te verstrekken en is S.C. reeds op grond van de Engelse beslissingen geplaatst. Het HvJ oordeelt dat de Brussel IIbis Verordening betrekking heeft op alle kinderschermingsmaatregelen, zelfs als deze vrijheidsbeneming

inhouden. Voorts oordeelt het HvJ dat het noodzakelijk is dat de staat waar het kind naar toe gaat toestemming verstrekt voor de plaatsing. Deze toestemming moet door een publiekrechtelijk orgaan worden verstrekt. De toestemming van de ontvangende instelling kan nooit voldoende zijn (ook als deze publiekrechtelijk van aard is). Verder oordeelt het HvJ dat het noodzakelijk is dat de Engelse rechter voorafgaande aan de tenuitvoerlegging van de beslissing van de Ierse rechter een verklaring verstrekt dat de Ierse beslissing tenuitvoergelegd mag worden in Engeland. Deze procedure tot verkrijgen van een verklaring tenuitvoerlegging moet met bijzondere voortvarendheid verlopen. Deze verklaring tenuitvoerlegging mag uitsluitend betrekking hebben op de periode waarvoor de Ierse rechter de machtiging verstrekt heeft. De Ierse rechter mag de machtiging dus niet verlengen. De Ierse rechter moet daarom bij het verstrekken van de machtiging en het voorleggen aan de Engelse rechter, een realistische schatting maken van de benodigde periode van gesloten plaatsing. De beoogde werkwijze waarbij een machtiging telkens voor een maand zou worden verstrekt is in de internationale context niet werkbaar.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 26-04-2012

Zaaknummer: Case C-92/12 PPU

RECHTSPRAAK

Ahrens/Duitsland, Kautsor/Duitsland

Juridisch vaderschap mag niet door 'andere man' worden aangevochten

Zowel klager Ahrens als Kautsor meent verwekker te zijn van een kind dat al een juridische vader heeft. Uit bloedonderzoek gelast door de rechter in eerste aanleg blijkt dat Ahrens de biologische vader is van een kind dat geboren is in een relatie tussen moeder en een man die het kind heeft erkend. Moeder en erkenner voeden het kind samen op en hebben gezamenlijk gezag. Ook in de conceptie-periode woonden moeder en erkenner samen. Ahrens en moeder hebben omstreeks de conceptie-periode geslachtsgemeenschap gehad. In tweede aanleg oordeelt het hof dat de rechter in eerste aanleg het bloedonderzoek niet had mogen gelasten, omwille van de bescherming van de sociale relatie tussen kind en erkenner. Kautsor is ervan overtuigd dat hij de biologische vader is van een kind dat bij zijn ex-echtgenote is geboren. Het kind is echter erkend door de nieuwe partner van moeder. Moeder en juridische vader zijn inmiddels getrouwd. Bij alle nationale rechters vangt Kautsor bot. Ahrens en Kautsor wenden zich tot het EHRM maar tevergeefs. In 15 van de 26 landen van de Raad van Europa zouden mannen die in de positie van de twee klagers verkeren het recht hebben om het juridische vaderschap aan te vechten, zelfs indien de juridische vader met moeder en kind samenwoont en het kind mede opvoedt. In 9 lidstaten bestaat deze mogelijkheid echter niet. Er is daarom over dit onderwerp geen consensus in Europa, stelt het EHRM vast. De beoogde actie - aanvechten van vaderschap van de juridische vader - strekt verder dan de actie van de vader in de EHRM-zaak Anayo/Duitsland. In die zaak erkende het EHRM het recht van de verwekker om een omgangsrecht met het kind te verzoeken, al heeft het kind een juridische vader. Ook al is het door artikel 8 EVRM beschermde belang van klagers (privé)leven groot, het belang van moeder, kind en haar nieuwe partner bij bescherming van het sociale en juridische vaderschap heeft voorrang. Klagers zijn ook niet gediscrimineerd in vergelijking met de moeder, oordeelt het EHRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 22-03-2012

Zaaknummer: 45071/09, 23338/09

RECHTSPRAAK

Vergoedingsrecht ex-samenlevers op grond van ongerechtvaardigde verrijking

Partijen hebben een relatie gehad. Bij vonnis van 20 oktober 2010 heeft de Rechtbank `s-Gravenhage geoordeeld dat de man aan de vrouw een bedrag van € 22.753,- verschuldigd is, nu zij dit bedrag heeft geïnvesteerd in de woning van de man. De man komt van deze uitspraak in beroep en voert onder meer aan dat de vrouw niet heeft aangetoond dat zij alle gestelde betalingen heeft gedaan. De man voert voorts aan nooit aan de vrouw te hebben verzocht bepaalde uitgaven voor de verbouwing van de woning te doen.

Het hof overweegt dat de vrouw een zeer gedetailleerd overzicht in het geding heeft gebracht van de investeringen en betalingen die zij heeft verricht ter zake de woning die aan de man in eigendom toebehoort. Aan de hand daarvan kan worden vastgesteld waar de goederen zijn aangekocht en wanneer deze zijn betaald. Het hof is van oordeel dat de vrouw op basis van de door haar versterkte verificatoire bescheiden een betrouwbaar inzicht heeft verstrekt in de investeringen die gedaan zijn in de woning van de man. Volgens het hof volgt uit de verklaring van de man ter zitting dat er uit gelden van de vrouw investeringen zijn verricht in de woning. Gezien deze verklaring van de man in samenhang met het overzicht dat de vrouw in het geding heeft gebracht, acht het hof het aangetoond dat de investeringen zijn verricht uit financiële middelen van de vrouw. Gezien de affectieve relatie die er was tussen de man en de vrouw is de handelwijze van de vrouw om gelden te investeren in de woning begrijpelijk.

Het hof is van oordeel dat de man is verrijkt door de uitgaven van de vrouw, aangezien hij anders zelf de kosten van de verbouwing had dienen te betalen. Vaststaat dat de vrouw door de uitgaven is verarmd. Tussen de verrijking en de verarming bestaat naar het oordeel van het hof in het onderhavige geval een causaal verband.

Gelet op het voorgaande bekrachtigt het hof de uitspraak van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 29-05-2012

Zaaknummer: 200.081.655/01

RECHTSPRAAK

Van der Heijden/Nederland

Samenwoner ontleent geen recht aan artikel 8 EVRM om verschoond te worden in strafprocedure

Klaagster weigerde te getuigen in de strafrechtelijke procedure tegen de man met wie zij 18 jaar lang heeft samengewoond en met wie zij 2 kinderen had gekregen. Haar partner werd vervolgd voor moord. Voor haar weigering is klaagster 13 dagen in detentie geplaatst. De rechters tot en met de Hoge Raad oordeelden dat klaagster geen verschoningsrecht heeft op grond van artikel 217, derde lid, Sr, ook niet in samenhang met artikel 8 en 14 EVRM. In Straatsburg stelt klaagster dat voor het verschoningsrecht het trouwbriefje niet doorslaggevend zou moeten zijn. Haar relatie met haar levenspartner was niet anders dan een huwelijk, stelt zij. Een meerderheid van de Grote Kamer van het EHRM (10 tegen 7 rechters) oordeelt dat geen verdragsrechten van klaagster zijn geschonden. Tussen de lidstaten van de Raad van Europa zijn er grote verschillen wat het verschoningsrecht betreft. Nederland heeft gekozen voor een wettelijke verschoningsrecht voor bepaalde getuigen. Dat systeem bevordert de duidelijkheid. Het EHRM is het niet met klaagster eens dat haar relatie dezelfde juridische consequenties zou moeten hebben als een huwelijk of geregistreerd partnerschap. Het onderscheidend criterium was niet de duur van de relatie maar het aangaan van een formele verbintenis, waaruit contractuele rechten en plichten voortvloeien. De gelijkstelling in sommige rechtstelsels, waaronder het Nederlandse, van gehuwden en ongehuwden voot wat de huuropvolging, sociale zekerheid of belasting betreft was ingegeven door totaal andere overwegingen dan die waarop het verschoningsrecht gefundeerd is. Klaagster was vrij om te huwen of niet. Aangezien zij er echter voor gekozen heeft om niet te huwen, moet zij zich bij de juridische gevolgen van haar keuze neerleggen. De meerderheid oordeelt derhalve dat artikel 8 en artikel 14 juncto 8 EVRM niet zijn geschonden. Rechters Costa, Hajiyev en Malinverni stemden in met de beslissing van de meerderheid maar hadden bedenkingen. Zij wezen erop dat de weigering om te getuigen op redelijke gronden gebaseerd zou kunnen zijn. Deze rechters vonden het in detentie zetten van klaagster een erg zware maatregel. Voor de rechters Tulkens, Casadevall, Vajić, Spielmann, Zupančič, López Guerra en Laffranque is de detentie disproportioneel waardoor artikel 8 EVRM is geschonden. Wat de rechters Tulkens, Casadevall, Spielmann en Zupančič betreft is ook artikel 14 juncto 8 EVRM

geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 03-04-2012

Zaaknummer: 42857/05

RECHTSPRAAK

C.A.S & C.S./Roemenië

Trage vervolging van verkrachting van 7-jarige en uitblijven therapeutische begeleiding slachtoffer is onmenselijke behandeling

C.A.S., een 7-jarige jongen, werd gedurende een aantal maanden vanaf zijn school gevolgd door een man. In de gezinswoning bond deze man de armen en benen van C.A.S. vast, waarna hij de jongen sloeg en mishandelde, verkrachtte en tot orale seksuele handelingen dwong. Gedurende een aantal maanden gebeurde dit enkele malen per week. Na enkele maanden vertelde C.A.S. zijn vader wat er gaande was. Het onderzoek duurde 5 jaren. Uiteindelijk werd de dader vrijgesproken. De rechters in eerste aanleg en beroep oordeelden dat de ouders te lang hadden gewacht met de aangifte en dat het bewijs van het slachtoffer niet consistent was en dat hij de neiging had tot fantaseren. Het EHRM oordeelt dat artikel 3 EVRM door deze gang van zaken is geschonden. Ondanks de kwetsbaarheid van het slachtoffer en de ernst van de feiten was het onderzoek voortvarend noch effectief. Het duurde 3 weken voordat een medisch onderzoek van C.A.S. werd bevolen en 2 maanden voordat de voornaamste verdachte geïnterviewd werd. Uiteindelijk is de verdachte vrijgesproken. Het EHRM acht het in het bijzonder verwijtbaar dat de rechters geen poging hebben gedaan om het conflicterend bewijs af te wegen of zelfs nog maar de feiten vast te stellen. Een doortastend onderzoek met respect voor de kwetsbaarheid van het kind ontbrak. Voor een effectieve ontmoediging van geweldpleging is doortastende vervolging noodzakelijk. Kinderen en andere kwetsbare mensen hebben in het bijzonder recht op effectieve bescherming. Het EHRM verwijst in dit verband naar artikel 19 IVRK en General Comment nr. 13 (2011) van het Kinderrechtencomité. Het EHRM is niet te spreken over het feit dat, terwijl de rechters geen aandacht besteden aan de duur van het onderzoek, zij de ouders verwijten dat zij niet doortastend zijn geweest bij het doen van aangifte. Ook toonden de autoriteiten geen begrip voor de gevoeligheid van C.A.S. en heeft hij geen therapeutische hulp gekregen van een gekwalificeerde psycholoog. Het nalaten om een effectief onderzoek uit te voeren en door middel van therapeutische begeleiding het privé- en familieleven van C.A.S. te beschermen levert een schending van artikelen 3 en 8 EVRM op. Roemenië werd veroordeeld tot 15.000 euro schadevergoeding.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 20-03-2012

Zaaknummer: 26692/05

RECHTSPRAAK

Vader is geen belanghebbende bij vaststelling Nederlanderschap dochter

X is in 2009 in Egypte geboren. Haar moeder heeft de Egyptische nationaliteit, haar vader heeft de Nederlandse nationaliteit. Bij beschikking van 17 mei 2010 heeft de rechtbank voor recht verklaard dat de huwelijksakte van de ouders, inhoudende dat zij in 2008 te Egypte met elkaar zijn gehuwd, overeenkomstig de plaatselijke voorschriften door een bevoegde instantie is opgemaakt en naar haar aard vatbaar is voor opneming in een Nederlands register van de burgerlijke stand.

De moeder heeft de rechtbank op 5 september 2010 op de voet van artikel 17 RWN verzocht vast te stellen dat X vanaf haar geboorte in het bezit is van de Nederlandse nationaliteit. De rechtbank heeft dit verzoek toegewezen. De vader gaat hiertegen in cassatie. Vooropgesteld moet worden dat hij in zijn verzoek tot cassatie heeft vermeld dat de beschikking van 17 mei 2010 tot uitgangspunt moet worden genomen. Daarin is geoordeeld dat de in Egypte opgemaakte huwelijksakte moet worden erkend en vatbaar is voor opneming in een Nederlands register van de burgerlijke stand. Op grond hiervan heeft de rechtbank terecht aangenomen dat hij de vader van X is in de zin van artikel 1 lid 1, aanhef en onder d, RWN. De thans in cassatie ingenomen stelling van de vader dat hij niet met de moeder is gehuwd (geweest) en dat hij niet de vader van X is, moet daarom worden gepasseerd. Bij de beantwoording van de vraag of de vader ontvankelijk is in zijn beroep, is het volgende van belang. Ingevolge artikel 18 lid 2 RWN staat beroep in cassatie open voor belanghebbenden. De RWN bepaalt echter niet wie als belanghebbende kan worden aangemerkt. Blijkens de wetsgeschiedenis van de RWN zijn op onderhavige procedure, de regels van de verzoekschriftprocedure van artikel 261 e.v. Rv van toepassing. Ook hier is niet in het algemeen bepaald wie als belanghebbende kan worden aangemerkt. Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad moet het antwoord op de vraag of iemand als belanghebbende kan worden aangemerkt, worden afgeleid uit de aard van de procedure en de daarmee verband houdende wetsbepalingen. Daarbij zal een rol spelen in hoeverre iemand door de uitkomst van de desbetreffende procedure zodanig in een eigen belang kan worden getroffen dat hij daarin behoort te mogen opkomen ter bescherming van dat belang, of in hoeverre hij anderszins zo

nauw betrokken is of is geweest bij het onderwerp dat in de procedure wordt behandeld dat daarin een belang is gelegen om in de procedure te verschijnen (HR 10 november 2006, LJN AY8290). Gelet hierop moet worden aangenomen dat de vader in deze procedure niet als belanghebbende kan worden aangemerkt. De vaststelling van het Nederlanderschap van X treft de vader niet zodanig in een eigen belang dat hij in deze procedure ter bescherming daarvan behoort te mogen opkomen. De nationaliteit van X is immers niet bepalend bij het vaststellen van de familierechtelijke betrekkingen tussen X en de vader, en evenmin bij kwesties met betrekking tot ouderlijk gezag en alimentatie. Ook overigens zijn door de vader geen omstandigheden gesteld die meebrengen dat hij een eigen belang heeft om in deze procedure te verschijnen. De vader wordt niet-ontvankelijk verklaard in zijn beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2012

ECLI: ECLI:NL:HR:2012:BV9961

Zaaknummer: 11/03822

Wetsartikelen: 18 lid 2 RWN en 261 Rv

RECHTSPRAAK

Aan artikel 8 EVRM kan geen recht worden ontleend op de verkrijging van een bepaalde nationaliteit

Verzoekers zijn geboren in Somalië. In het kader van gezinshereniging zijn zij als minderjarigen door hun halfbroer X naar Nederland gehaald. X heeft daarbij aangegeven dat verzoekers zijn kinderen zijn. Bij KB van 14 november 1997 is het Nederlanderschap verleend aan X. Destijds is ervan uitgegaan dat verzoekers tegelijkertijd het Nederlanderschap hebben verkregen omdat zij, als zonen van X in deze naturalisatie hebben gedeeld op grond van artikel 11 lid 1 (oud) RWN: 'Het minderjarige niet-Nederlandse kind van een vader of moeder aan wie het Nederlanderschap is verleend deelt in deze verkrijging (...).' Verzoekers hebben de rechtbank op 19 november 2008 verzocht vast te stellen dat zij sinds 14 november 1997 de Nederlandse nationaliteit bezitten. Daartoe hebben zij onder meer het volgende gesteld. Toen X in 1992 als vluchteling naar Nederland was gekomen en daar was toegelaten, heeft hij meegedeeld dat verzoekers zijn kinderen zijn uit zijn huwelijk met Y. Vervolgens zijn zij in het kader van gezinshereniging naar Nederland gekomen. Verzoekers stellen zich op het standpunt dat zij als adoptiefkinderen van X dienen te worden beschouwd en dus als zonen van X en Y, zodat zij gedeeld hebben in de naturalisatie van X en daardoor het Nederlanderschap hebben verkregen. De Staat heeft dit standpunt bestreden. Uit een uitzending van Netwerk is gebleken dat verzoekers geen kinderen zijn van X, maar dat X een veel oudere halfbroer is. Nu niet is voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor medenaturalisatie dient te worden geconcludeerd dat verzoekers nooit in het bezit zijn geweest van de Nederlandse nationaliteit, aldus de Staat. De rechtbank heeft de verzoeken van verzoekers afgewezen. Zij heeft het standpunt dat verzoekers als adoptiefkinderen van X moeten worden beschouwd, verworpen. De rechtbank heeft vooropgesteld, dat een geadopteerd kind ingevolge artikel 11 lid 2 (oud) RWN slechts in de naturalisatie van zijn adoptiefouder deelt, indien de adoptie tot stand is gekomen in overeenstemming met de regels van Nederlands internationaal privaatrecht en het kind door die adoptie de staat van wettig kind van de adoptanten heeft verkregen. De rechtbank heeft vastgesteld dat verzoekers niet hebben aangetoond dat in hun geval aan deze voorwaarden is voldaan, en geoordeeld dat het betoog van verzoekers dat formele adoptie in Somalië niet mogelijk is, daarvoor niet voldoende is. De rechtbank is op grond hiervan tot de conclusie gekomen dat verzoekers niet

op grond van het KB van 14 november 1997 het Nederlanderschap hebben verkregen. In cassatie wordt betoogd dat de rechtbank blijkt heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting met betrekking tot het bepaalde in artikel 11 lid 2 (oud) RWN. De rechtbank zou de bijzondere gezinssituatie waarin verzoekers ten tijde van de naturalisatie van X verkeerden, hebben miskend. Deze situatie moet namelijk op één lijn worden gesteld met het gezinsleven van adoptiefkinderen en hun adoptiefouders, als bedoeld in artikel 8 lid 1 EVRM. Na de toelating van X in Nederland zijn zij immers samen met Y naar Nederland gekomen in het kader van gezinshereniging. Daar maakten zij deel uit van het gezin van X en Y die hen als hun eigen kinderen hebben opgevoed en verzorgd. Volgens verzoeken heeft de rechtbank ten onrechte nagelaten op grond van artikel 8 lid 2 EVRM te onderzoeken of de inmenging in het gezinsleven van verzoekers doordat zij als gevolg van de formele adoptie-eisen die artikel 11 lid 2 (oud) RWN stelde, niet met X zouden zijn meegenaturaliseerd, gerechtvaardigd was. De Hoge Raad oordeelt dat dit betoog faalt omdat noch aan artikel 8 EVRM noch aan enige andere bepaling van dit verdrag het recht kan worden ontleend op de verkrijging van een bepaalde nationaliteit (HR 1 februari 2008, LJN BC1847). Aangezien verzoekers niet met X zijn meegenaturaliseerd omdat zij niet voldeden aan de daartoe door de wet gestelde eisen, doet zich ten aanzien van hen niet het geval voor van een naturalisatiebesluit dat hen niet identificeert omdat daarin omtrent hen valse of fictieve persoonsgegevens staan vermeld, en dat daarom geen rechtsgevolg heeft (zoals HR 11 november 2005, LJN AT754). De rechtbank heeft de stelling van verzoekers dat het naturalisatiebesluit rechtsgevolg heeft zolang geen besluit tot intrekking op grond van het huidige artikel 14 RWN is genomen, terecht verworpen. De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2012

ECLI: ECLI:NL:HR:2012:BV9435

Zaaknummer: 11/03060

Wetsartikelen: 11 lid 2 (oud) RWN en 8 EVRM

RECHTSPRAAK

Wel belang bij toetsing rechtmatigheid van uitgewerkte aanwijzing van Bureau Jeugdzorg

X is in 2002 in Thailand, geboren uit een niet-huwelijkse relatie tussen de ouders. De vader heeft X in Thailand erkend. De ouders zijn in 2007 in Thailand met elkaar gehuwd. Van 29 juni 2006 tot 6 februari 2008 is X onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Bij beschikking van 22 oktober 2008 is X wederom onder toezicht gesteld en uit huis geplaatst. Deze maatregelen zijn nadien verlengd. Bureau Jeugdzorg (BJZ) heeft op 18 november 2010 een schriftelijke aanwijzing gegeven over de wijze waarop omgang met X zal plaatsvinden. De tot dan toe geldende omgangsregeling werd beperkt tot een begeleid contact van een uur per maand op een neutrale locatie. Op 18 april 2011 heeft BJZ de eerdere schriftelijke aanwijzing ingetrokken en bepaald dat in het vervolg geen omgang meer met X zal plaatsvinden. De ouders zijn op 29 juni 2011 ontheven uit het ouderlijk gezag en BJZ is benoemd tot voogd. De verblijfsvergunning van de moeder is bij besluit van 13 april 2011 van de IND ingetrokken op grond dat zij niet langer voldeed aan de voorwaarde waaronder deze vergunning was verleend namelijk dat tussen de moeder en X een zodanig contact bestaat dat sprake is van een gezinsleven. In dit geding hebben de ouders verzocht de aanwijzing van 18 november 2010 van BJZ vervallen te verklaren en te bepalen dat de omgangsregeling die daarvoor plaats had wordt gecontinueerd. De kinderrechtster heeft dit verzoek afgewezen. Het hof heeft deze beslissing bekrachtigd. Het hof overwoog dat de aanwijzing van 18 november 2010 in feite is uitgewerkt, zodat de ouders geen belang meer hebben bij hun beroep betreffende die aanwijzing, zodat hun verzoek moet worden afgewezen. De omstandigheid dat de aanwijzing van 18 april 2011 ertoe heeft geleid dat de verblijfstitel van de moeder is ingetrokken, maakt dit niet anders omdat dit in de onderhavige procedure geen rechtens relevant belang is. Daarbij komt dat het belang van de ouders niet in deze procedure is gelegen, maar in de vreemdelingenprocedure van de moeder. Ook als het hof de door de ouders aan de orde gestelde vraag zou beantwoorden, kan dit niet daadwerkelijk leiden tot het doel dat zij proberen te bereiken, namelijk dat de moeder een verblijfstitel zal hebben en in Nederland mag blijven, gelet op de schriftelijke aanwijzing van 18 april 2011 en het feit dat de ouders inmiddels uit het gezag over X zijn ontheven. In cassatie wordt het volgende overwogen. Met het oordeel dat de aanwijzing van 18 november 2010 in feite is uitgewerkt, zodat de ouders geen belang meer hebben bij hun

beroep betreffende die aanwijzing, heeft het hof klaarblijkelijk bedoeld dat deze aanwijzing door BJZ is ingetrokken bij de latere aanwijzing van 18 april 2011 en niet kan herleven, ook niet als die latere aanwijzing door de rechter vervallen zou worden verklaard. Dit oordeel is op zichzelf juist omdat noch de Awb - gelet op de bij artikel 8:5 behorende negatieve lijst - noch de artikelen 1:259 en 1:260 BW de mogelijkheid van beroep openstellen tegen die intrekking, en deze ook niet ligt besloten in de bevoegdheid vervallenverklaring te vorderen van de nieuwe aanwijzing. Toch neemt dit niet weg dat de ouders een rechtens relevant belang erbij hadden de rechtmatigheid van de aanwijzing van 18 november 2010 door de rechter te laten onderzoeken. De voortgezette vervulling van de voorwaarde die aan de verblijfstitel van de moeder was verbonden, te weten dat tussen haar en X een zodanig contact bestaat dat sprake is van een gezinsleven, is immers mede afhankelijk van de beslissing van de rechter in het onderhavige geding, en de eerbiediging van 'family life' is een door artikel 8 EVRM gewaarborgd recht (vgl. HR 14 oktober 2011, LJN BR5151). Het hof heeft zijn oordeel ten overvloede mede gebaseerd op de overweging dat het behoud van de ingetrokken verblijfsvergunning van de moeder in de onderhavige procedure geen rechtens relevant belang is, en dat een voor de ouders gunstig oordeel van het hof over de beperking van de omgangsregeling, welke beperking lag besloten in de aanwijzing van 18 november 2010, niet ertoe kan leiden dat de moeder een verblijfstitel behoudt. Ook deze overweging wordt terecht bestreden. Op de hiervoor vermelde grond kan de bestreden beslissing van het hof niet steunen op zijn oordeel dat de moeder geen rechtens relevant belang heeft bij de onderhavige toetsing, en ook niet op het bestaan van de aanwijzing van 18 april 2011. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat de ouders inmiddels uit het gezag over X zijn ontheven, gelet op artikel 1:377a lid 1 BW. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof en verwijst het geding ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-05-2012

ECLI: ECLI:NL:HR:2012:BV9538

Zaaknummer: 11/05443

Wetsartikelen: 1:259 BW, 1:260 BW, 8 EVRM en 1:377a BW